

Monimuotoisuuskeskittymätarkastelut Pohjois-Savo

Anna-Riikka Ihantola

15.5.2025

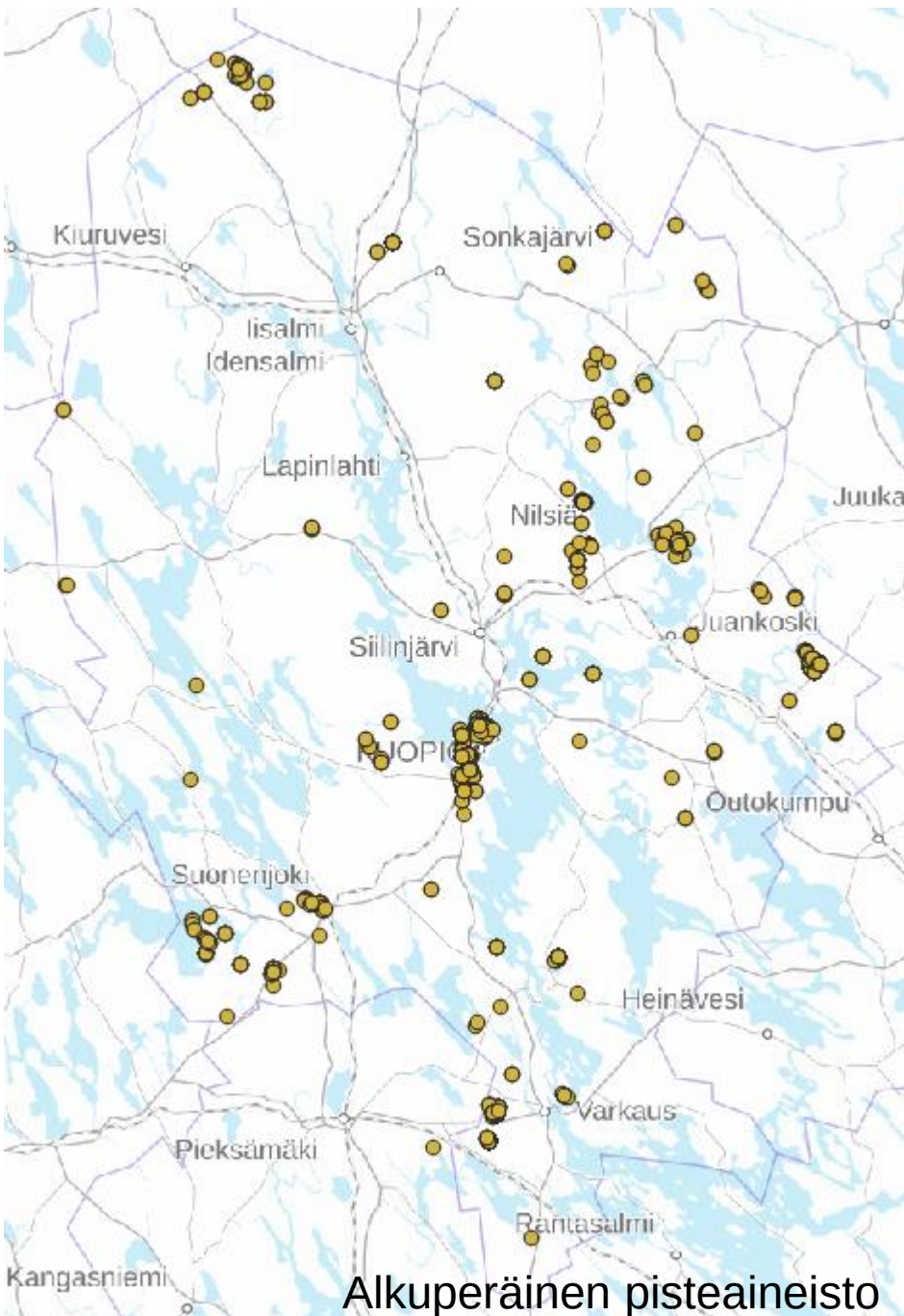

Tarkastelussa on käyty läpi laajalti aineistoja

- **Lajiaineistot:**
 - Pääasiallinen aineistolähde Laji.fi, 1.1.2000 jälkeen tehdyt havainnot.
 - Lisäksi lintuatlastiedot, lajiosaajien arviot aineiston luotettavuudesta ja kohdentumisesta (mm. linnut, jäkälät, taimen, jokirapu)
- **Luontotyyppiaineistot:**
 - Uhanalaiset luontotyypit ja direktiiviluontotyypit (suojelualueiden luontotietojärjestelmä), SYKEN koosteaineistot, luontotyyppien uhanalaisarvioinnin aineistokoosteet, perinnebiotooppien inventointiaineisto
 - Metsälakikohdeaineistot: Metsäkeskuksen avoin aineisto täydennettynä Metsähallitus Metsätalous oy:n ja Kuopion kaupungin metsälakikohdeaineistolla
 - Monimuotoisuudelle tärkeät metsäalueet, Zonation 2024
 - Kohteiden asiantuntijoiden kanssa käyty läpi aineistojen luotettavuutta ja kohdentumista – mm. perinnebiotoopit, serpentiniittikalliot, metsäaineistot
- **Muita aineistoja pohjatietona mm.**
 - Suojelualueet, Natura-alueet, ohjelmakohteet
 - Corine – laajat yhtenäiset luontoalueet ja tästä muokatut SYKEN aineistot
 - Kallioperäkartat (kalkkikallioalueet, serpentiniittialueet)
- **Aineistojen käsittely**
 - Tarkasteluja tehty kokonaisuuksina ja luontotyyppiryhmittäin. Tarkastelua on tehty sekä esiintymien määrän että erilaisuuden mukaan, kts seuraava esimerkki. Myös painotukset uhanalaisluokittain.
 - Aineistoista tunnistettu luontotyyppien keskittymiä, ja näistä maakunnallisia monimuotoisuuskeskittymiä

Esimerkkinä erityisesti suojeltavat lajit

(ei lintuja tai nisäkkäitä)

Vieremä, Linnaharju
(+Kurkisuo, Maammonhauta)

Tahkomäki
Ala-Siikajärven
kalkkialue ja Pisa

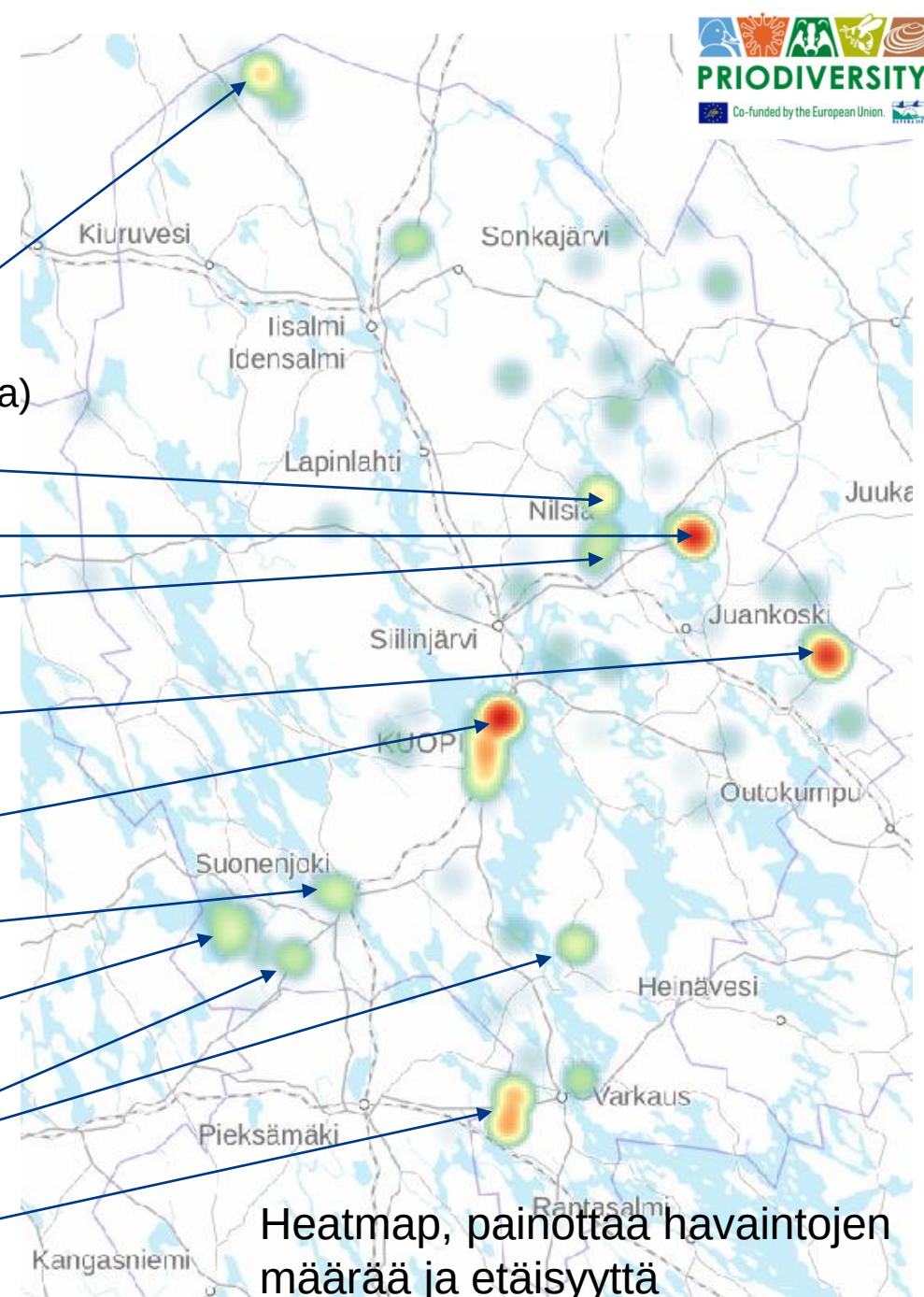
Kinahmi

Kaavin Niinivaaran
serpentiniittialue

Kuopio (Puijolta
Hiltulanlahteen)
Suonenjoki, Lintharju ym

Etelä-Konneveden
kansallispuisto ym
Keurunmäki - Haavikkolehto
Leppävirta, Suurijärvi

Joroinen, Saarikkolampi
ja Ahvenisenmäki

Esimerkkinä erityisesti suojeltavat lajit lukumäärä 5 km x 5 km ruudulla

(puuttuu linnut ja nisäkkäät)

- Hilatarkastelussa lasketaan mukaan jokainen laji tai luontotyyppi vain kerran ruudun alueelta.
- Tämän kartan tilanteessa siis ruudun tummuus kuvaa sitä, kuinka monta erityisesti suojeltavaa lajia ruudun alueella on havaittu.
- Vrt edellisen dian heatmap, joka kuvaa havaintojen määrää ja etäisyyttä toisistaan, mutta ei lajimäärää

Tahkomäki ym

Ala-Siikajärven
kalkkialue ja Pisa
Kaavin Niinivaaran
serpentiiniittialue

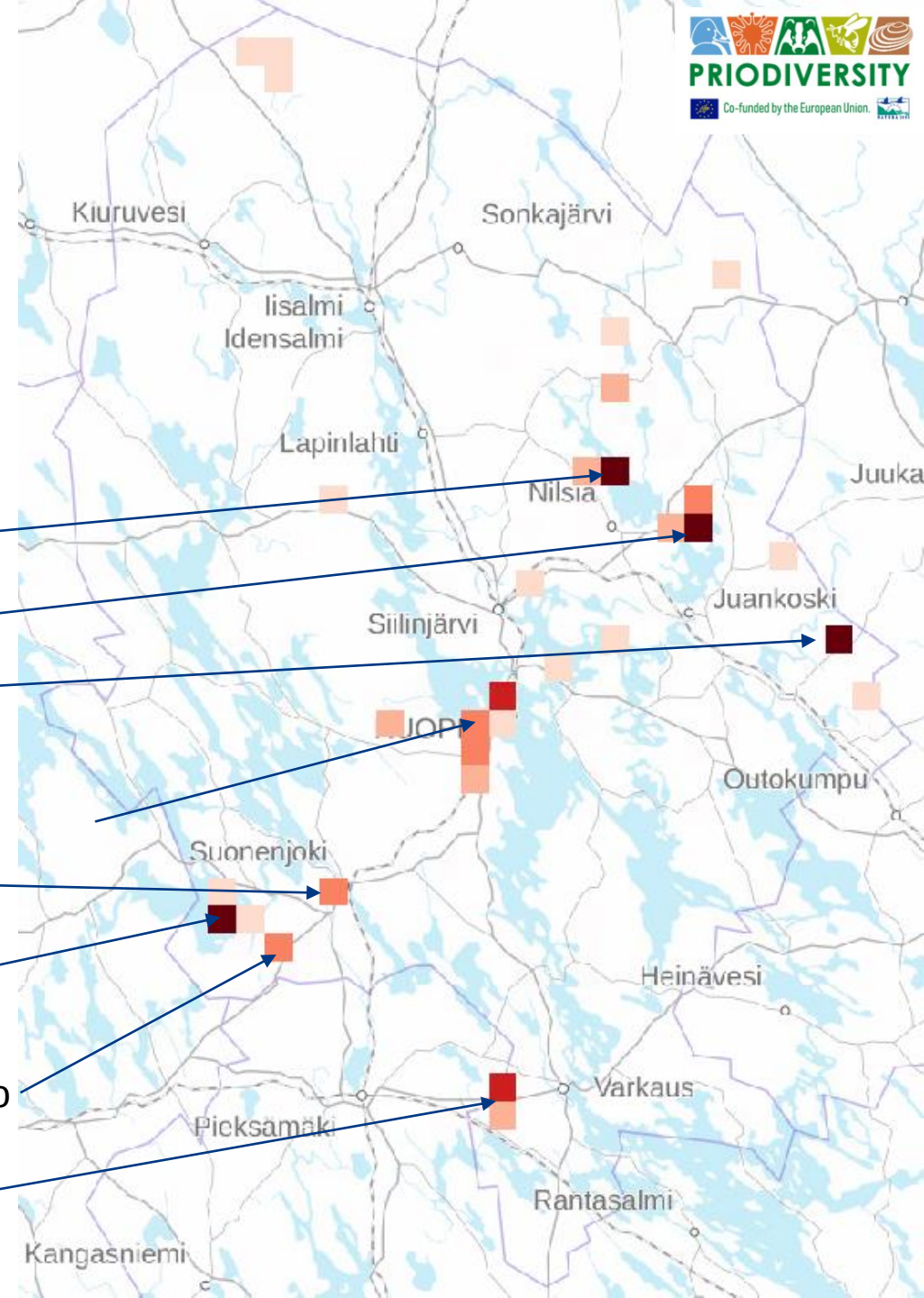
Kuopio (Päivärannasta
Hiltulanlahteen)

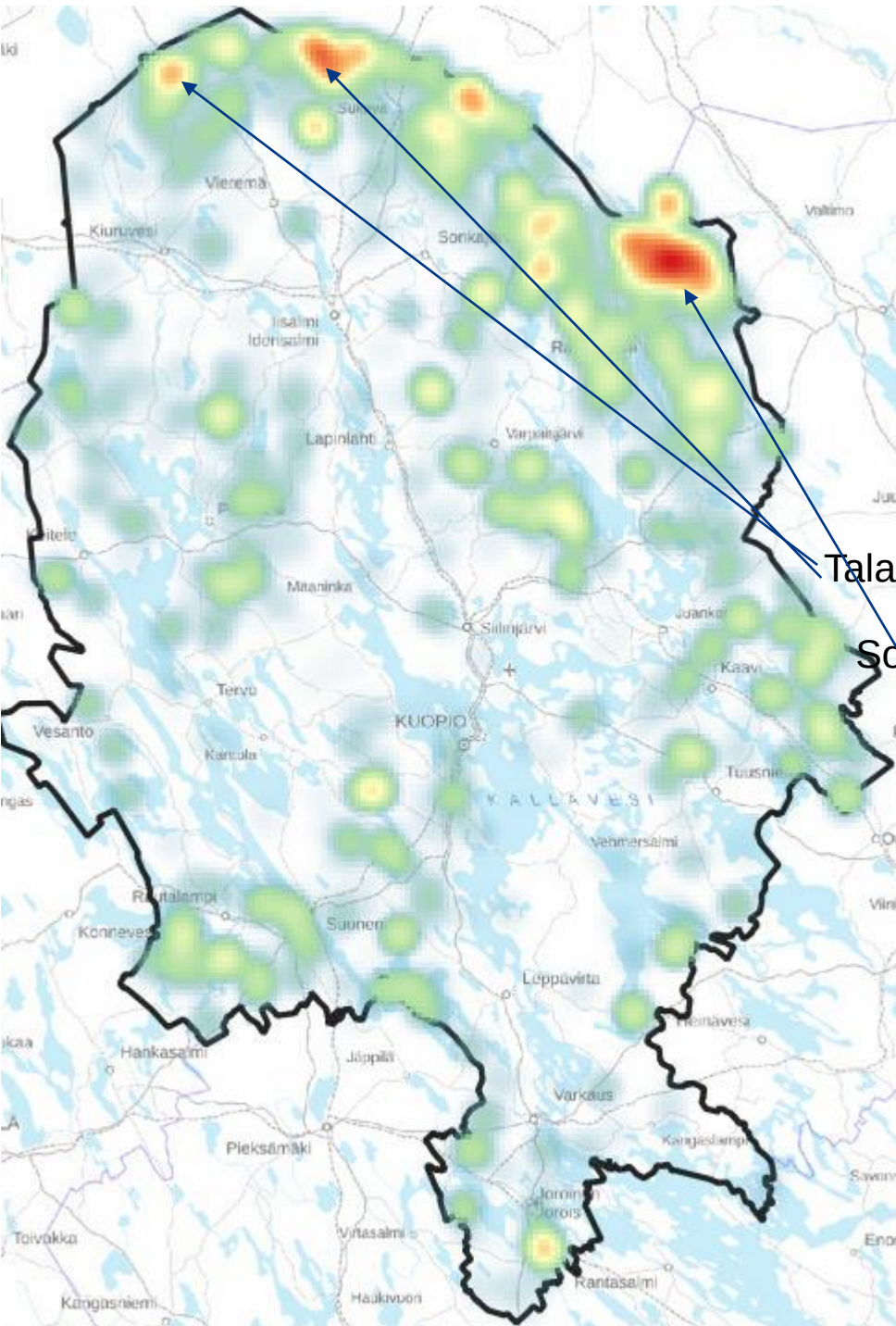
Suonenjoki, Lintharju ym

Etelä-Konneveden
kansallispuisto ym

Keurunmäki - Haavikkolehto

Joroinen, Saarikkolampi
ja Ahvenisenmäki

Esimerkkinä suotyyppit koosteaineisto (SYKE)

heatmap painotettuna
uhanalaisuudella ja
5kmx5km hilaamalla

CR 20, EN 10, VU 5, NT 1, LC
0, DD 0

Talaskangas, Saarisuo-Kurkisuo

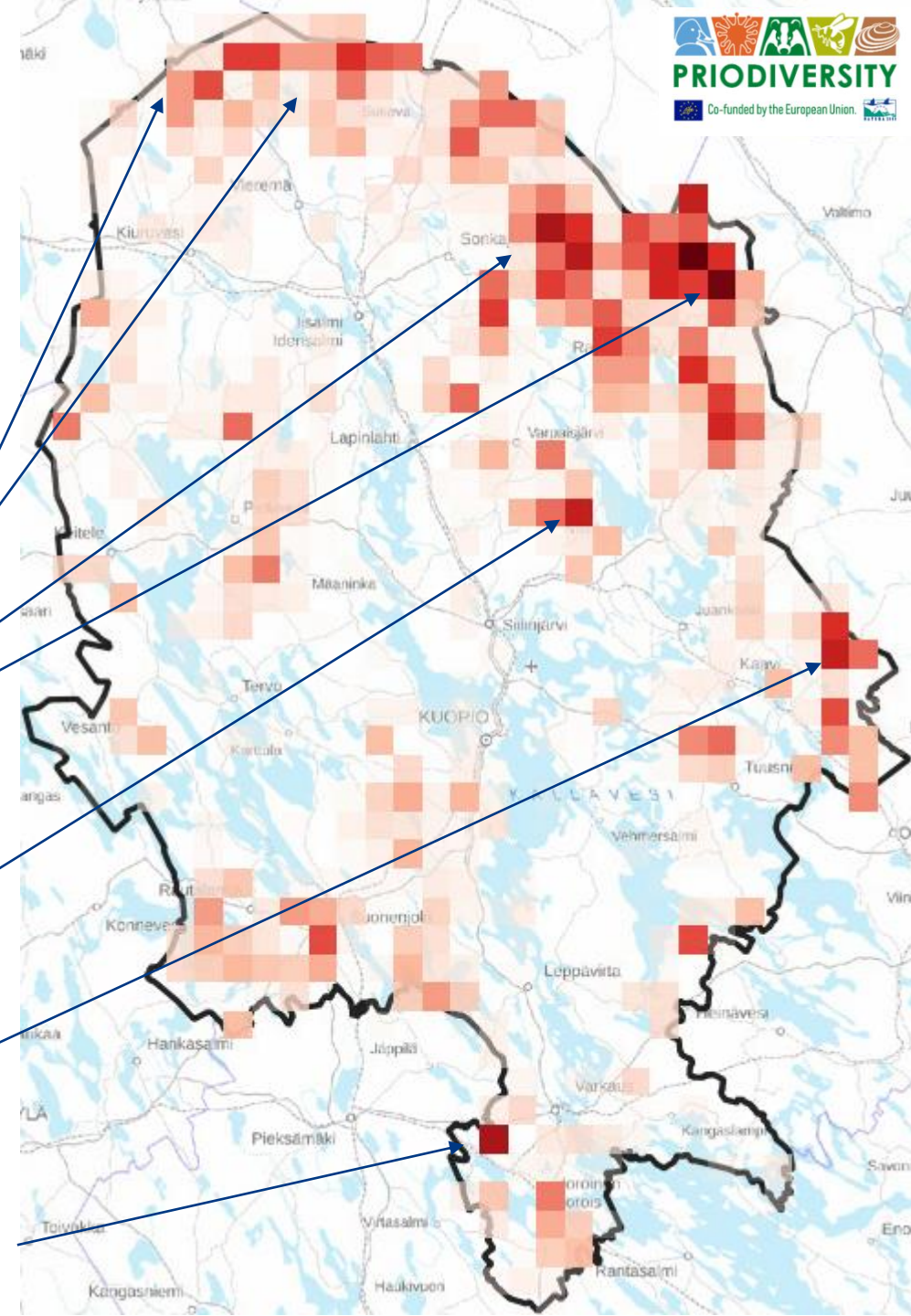
Sonkajärvi Suojärvensuo ym

Tiilikkajärven
kansallispuisto ym

Tahko, Tarpinen

Kaavin Niinivaaran
serpentiiniittialue ym

Joroinen, Saarikkolampi ym

Esimerkkinä monimuotoisuudelle tärkeät metsäalueet 2024 (Zonation)

julkaisematon aineisto. Mikkonen Ninni, Leikola Niko ja Schulz Torsti. 2024.
Suomen ympäristökeskus

Talaskangas

Linnaharju, Saarisuo-Kurkisuo ym

Tiilikajärven kansallispuisto ym

Älänne

Tahko ym

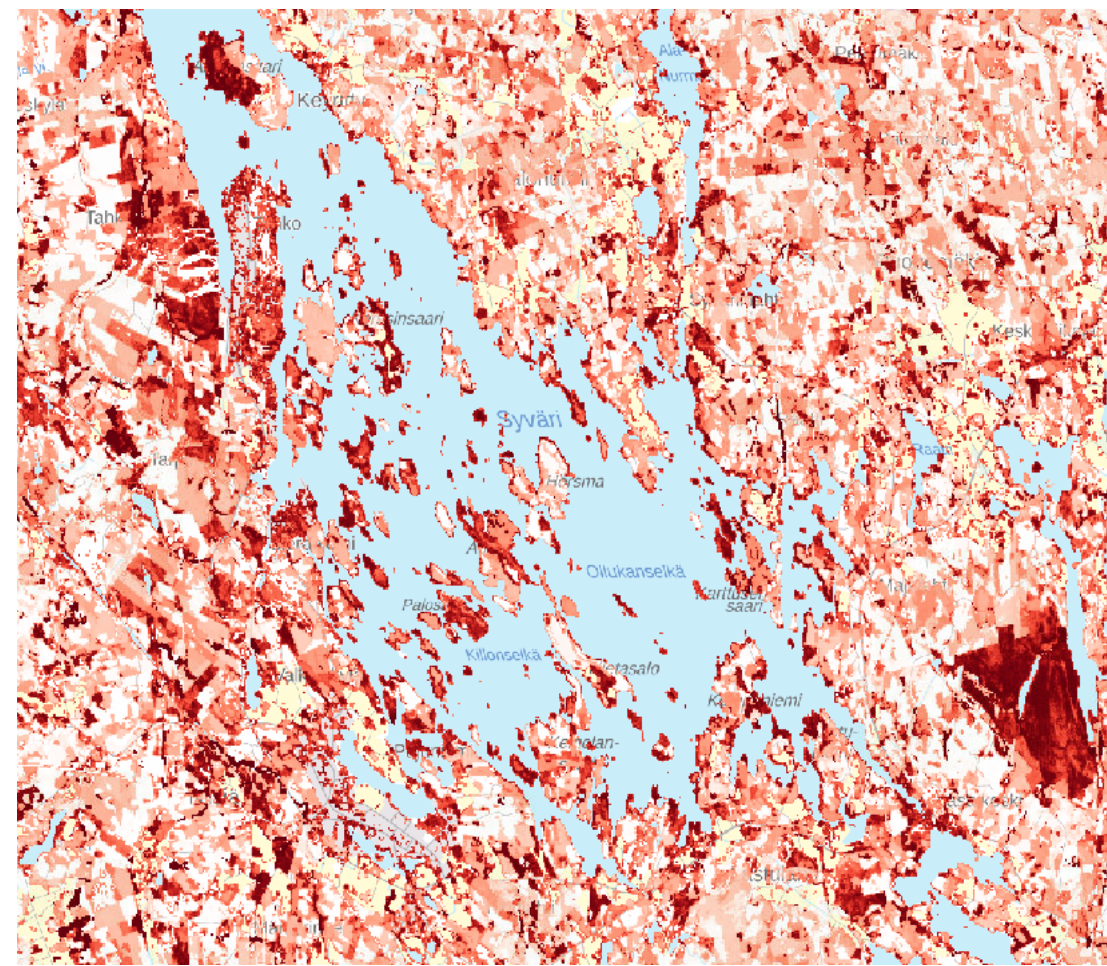
Pisa ym

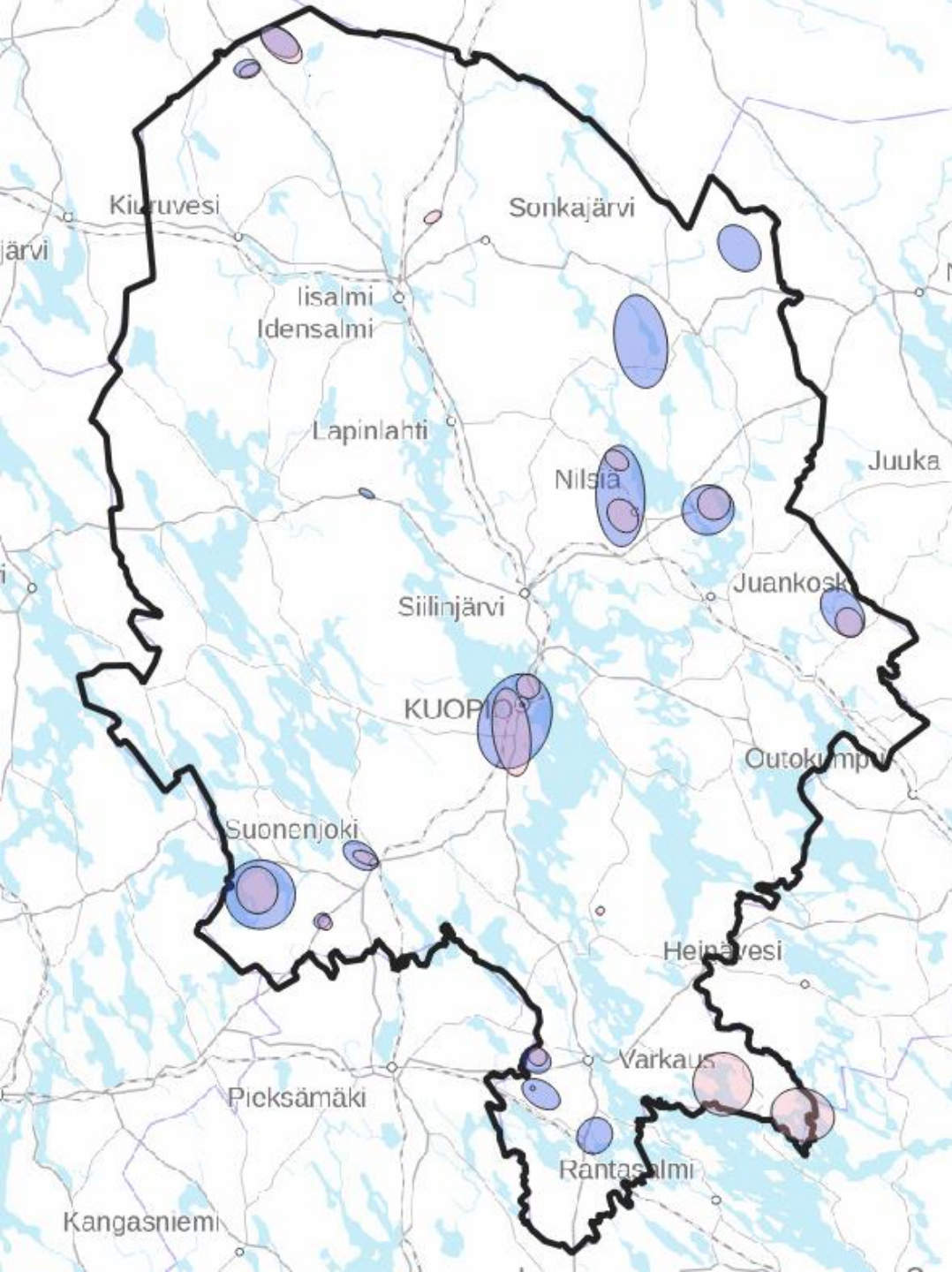
Kuopio

Suvasveden saaria
ja rantaa

Etelä-Konneveden
kansallispuisto ym

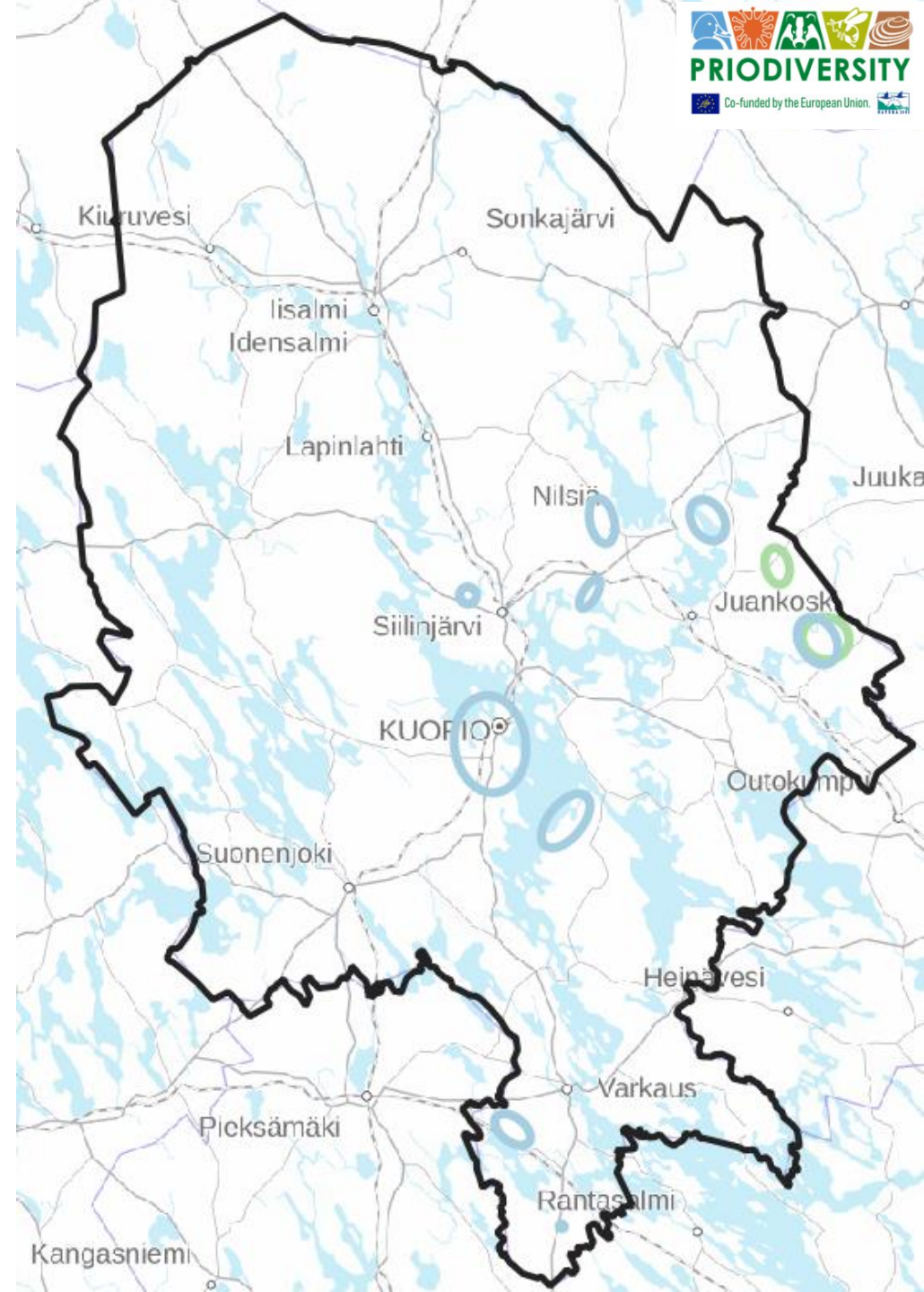
Keurunmäki-
Haavikkolehto

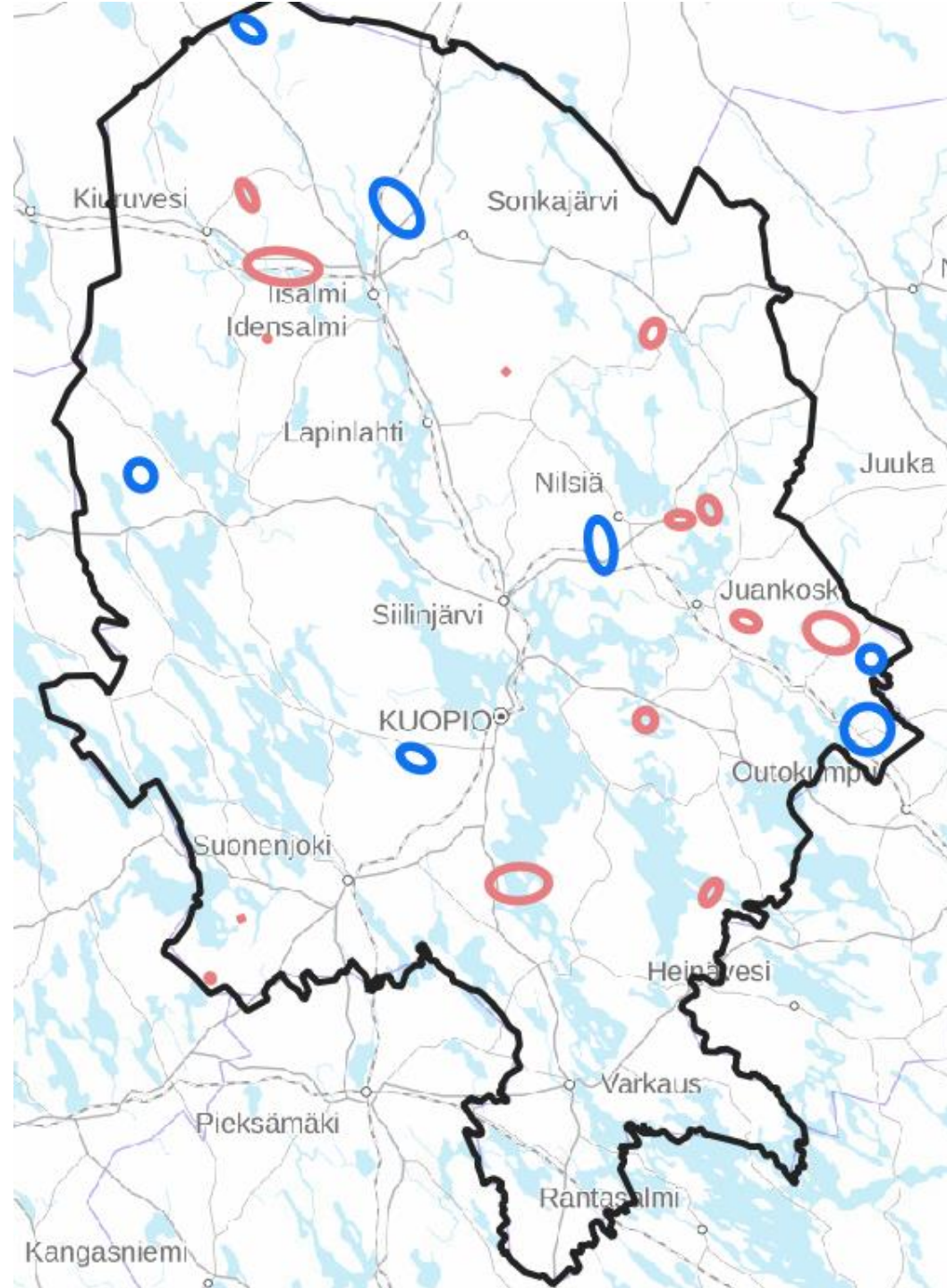

**Vasemmalla
erityisesti
suojeltavat
lajit ja
uhanalaiset
lajit**

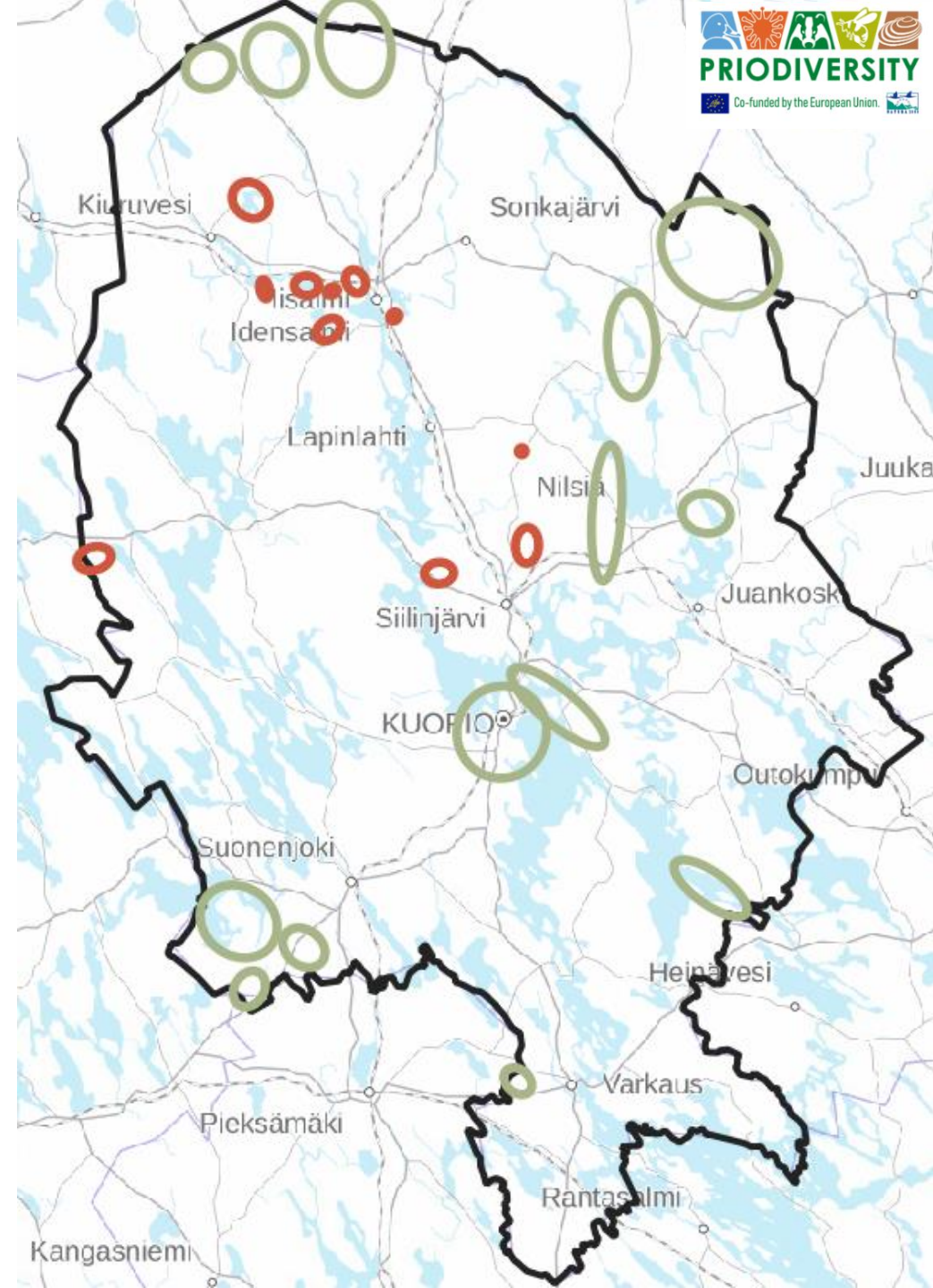
**Oikealla
kalkkikivi-
vaikutteiset
alueet ja
serpentiini-
alueet**

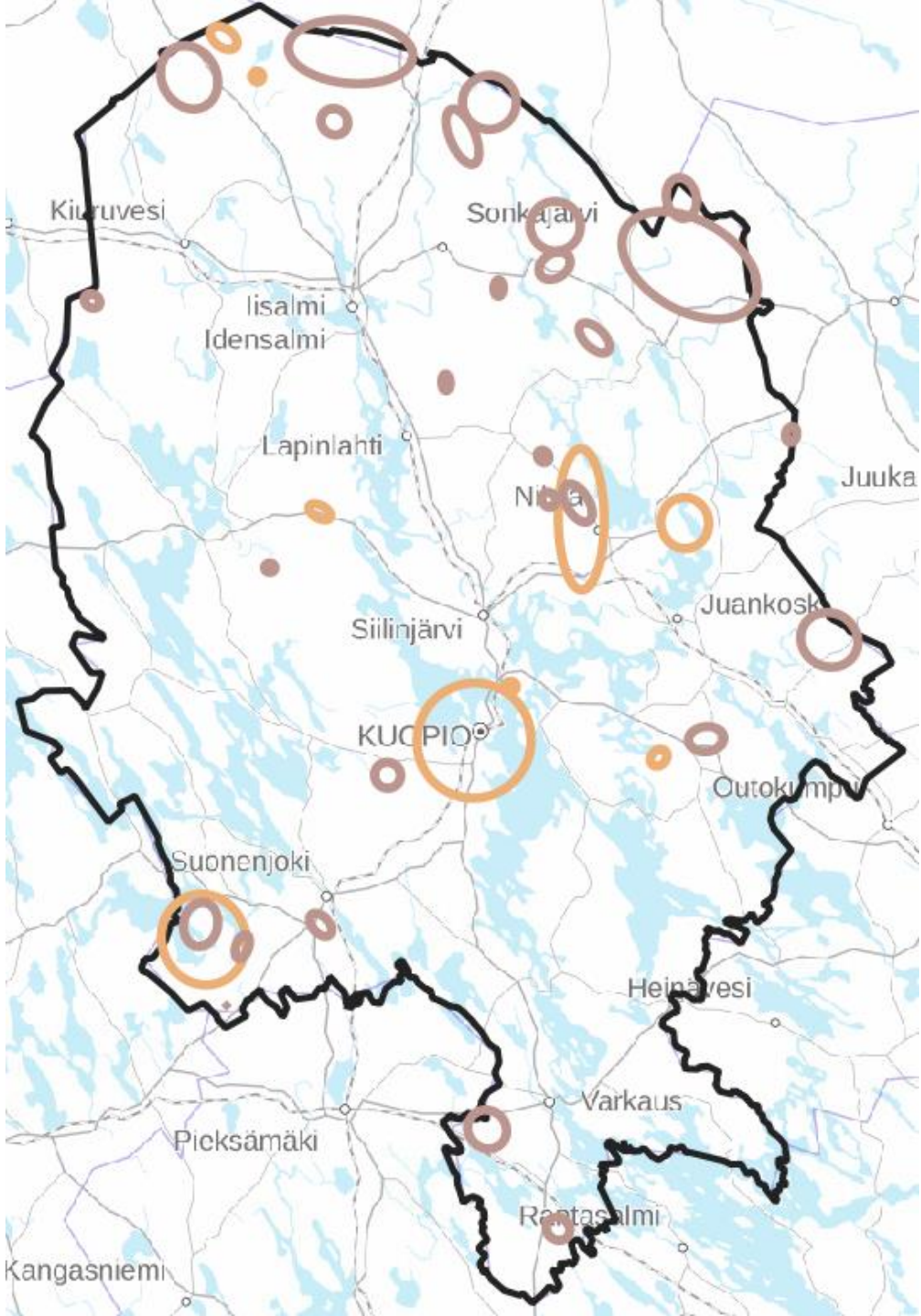

**Vasemmalla
lähteet ja
perinne-
biotoopit**

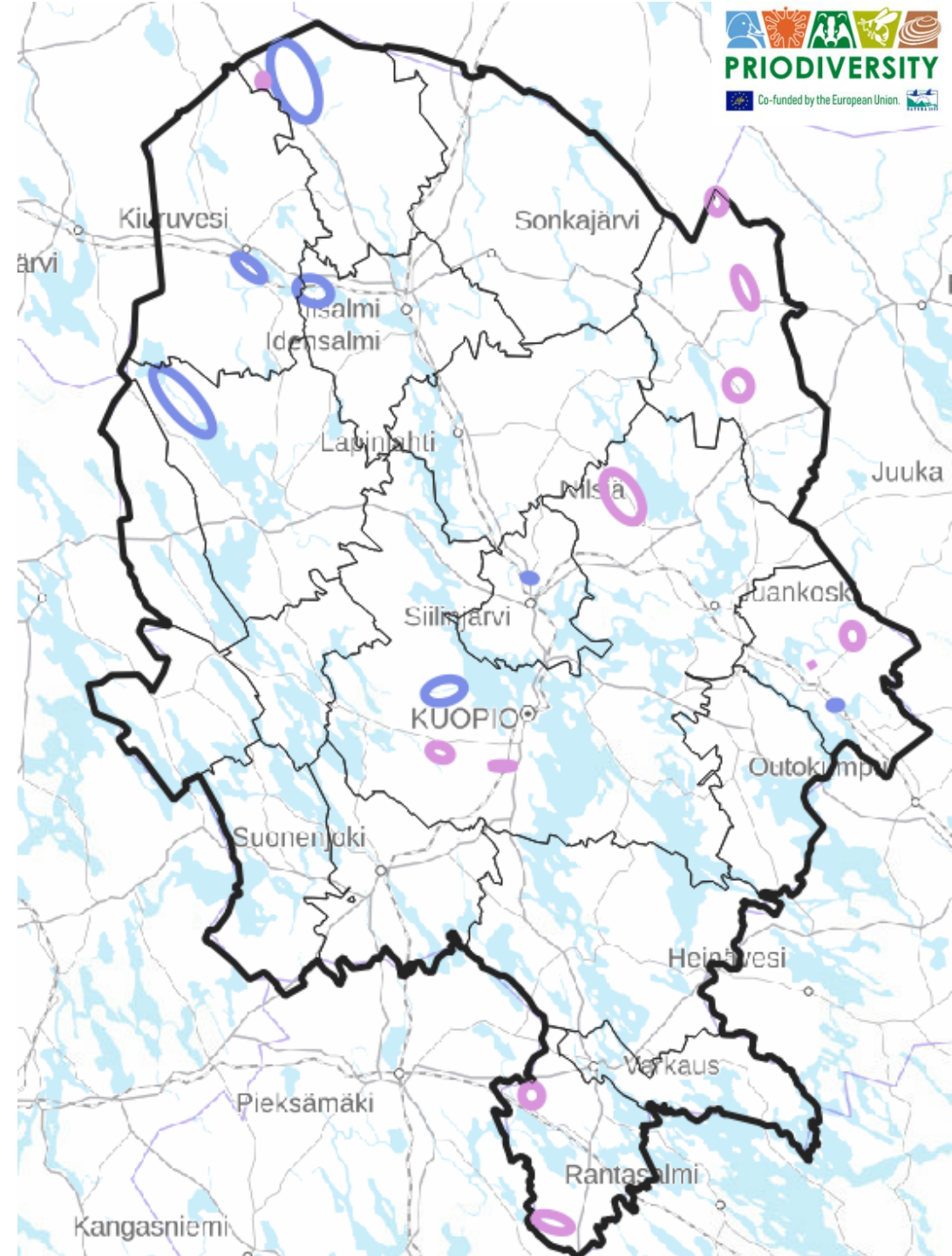
**Oikealla
metsät ja
lintuvedet**

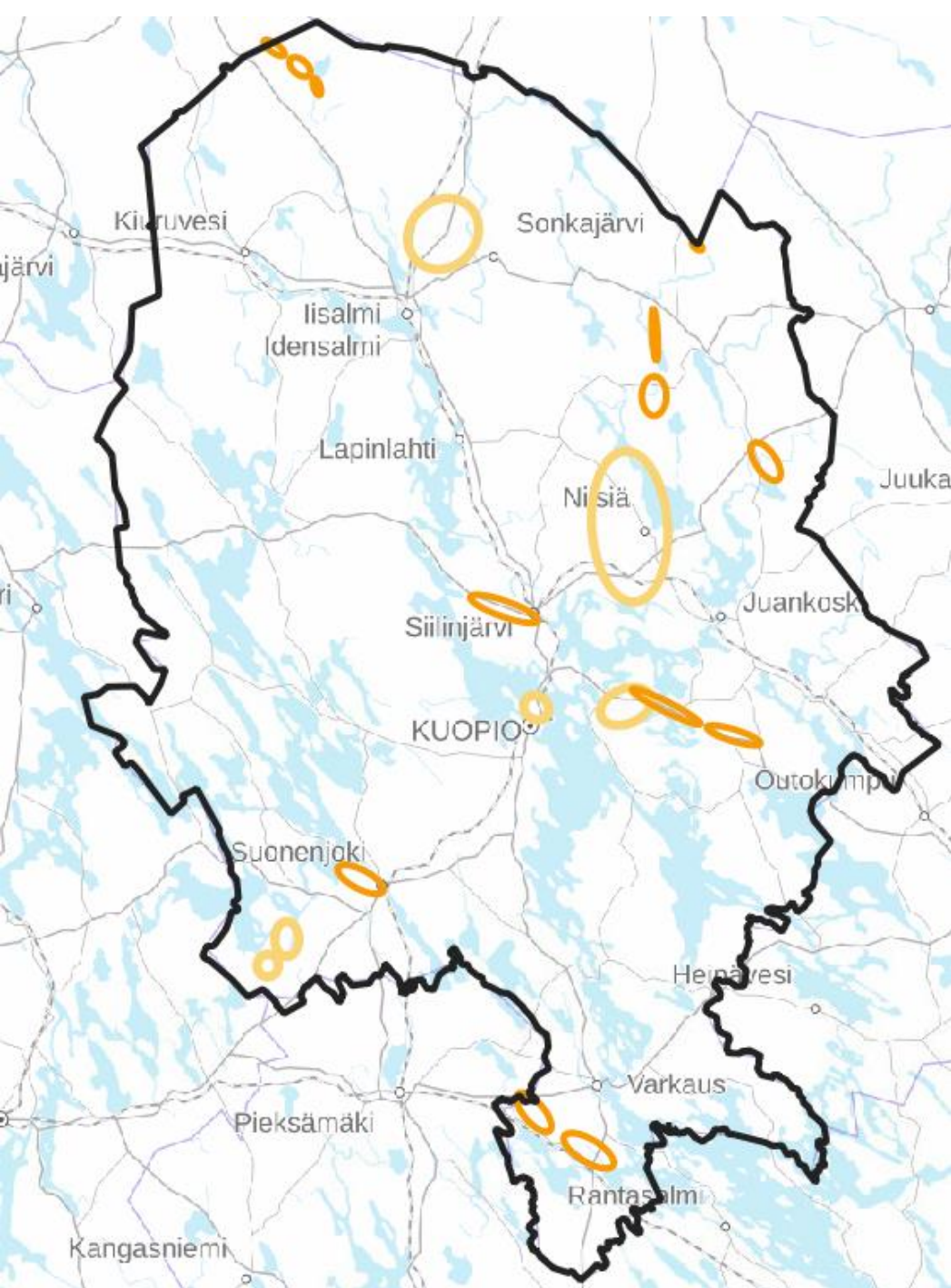

**Vasemmalla
suot ja
lehdot**

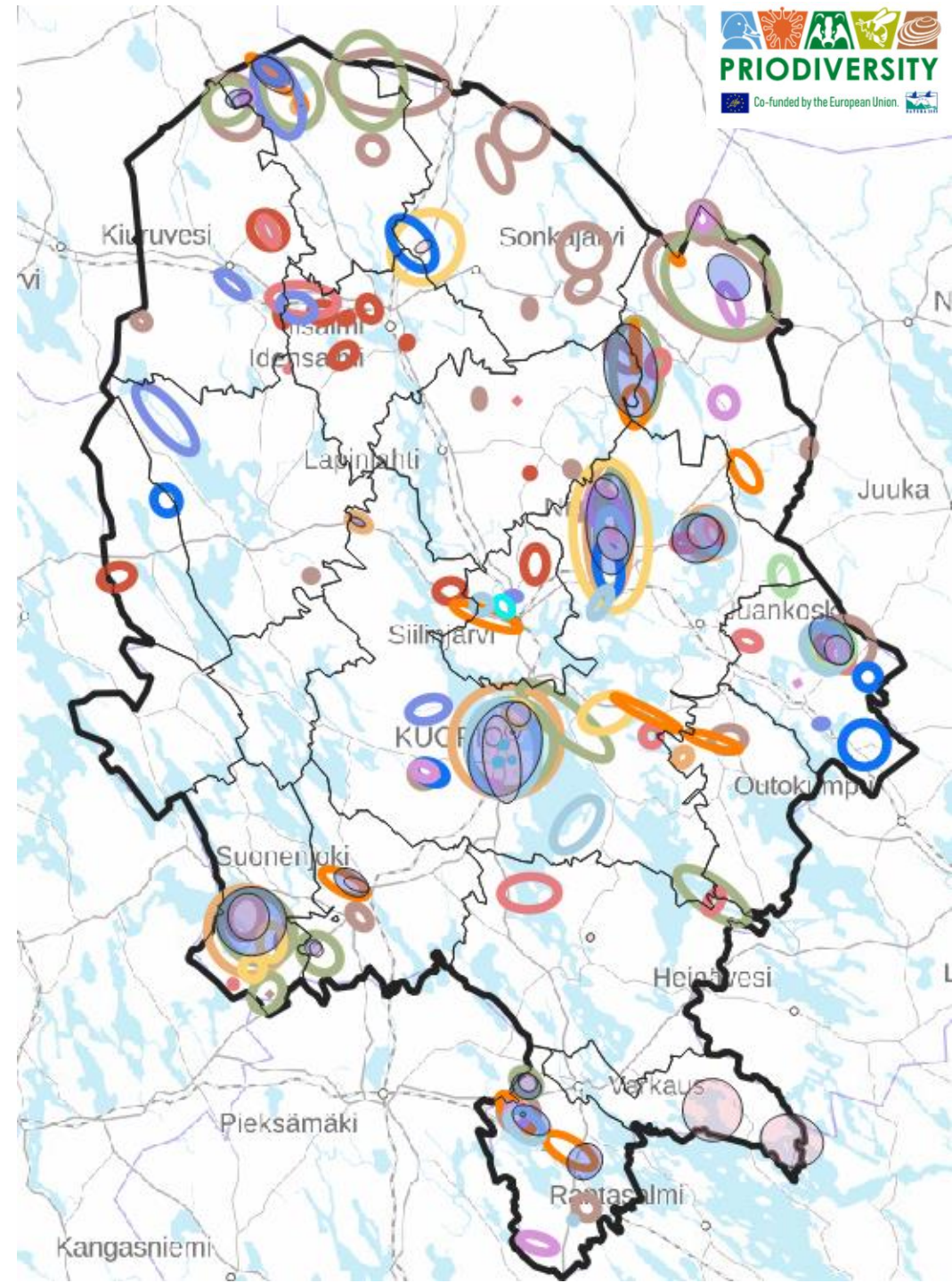
**Oikealla
letot ja joet**

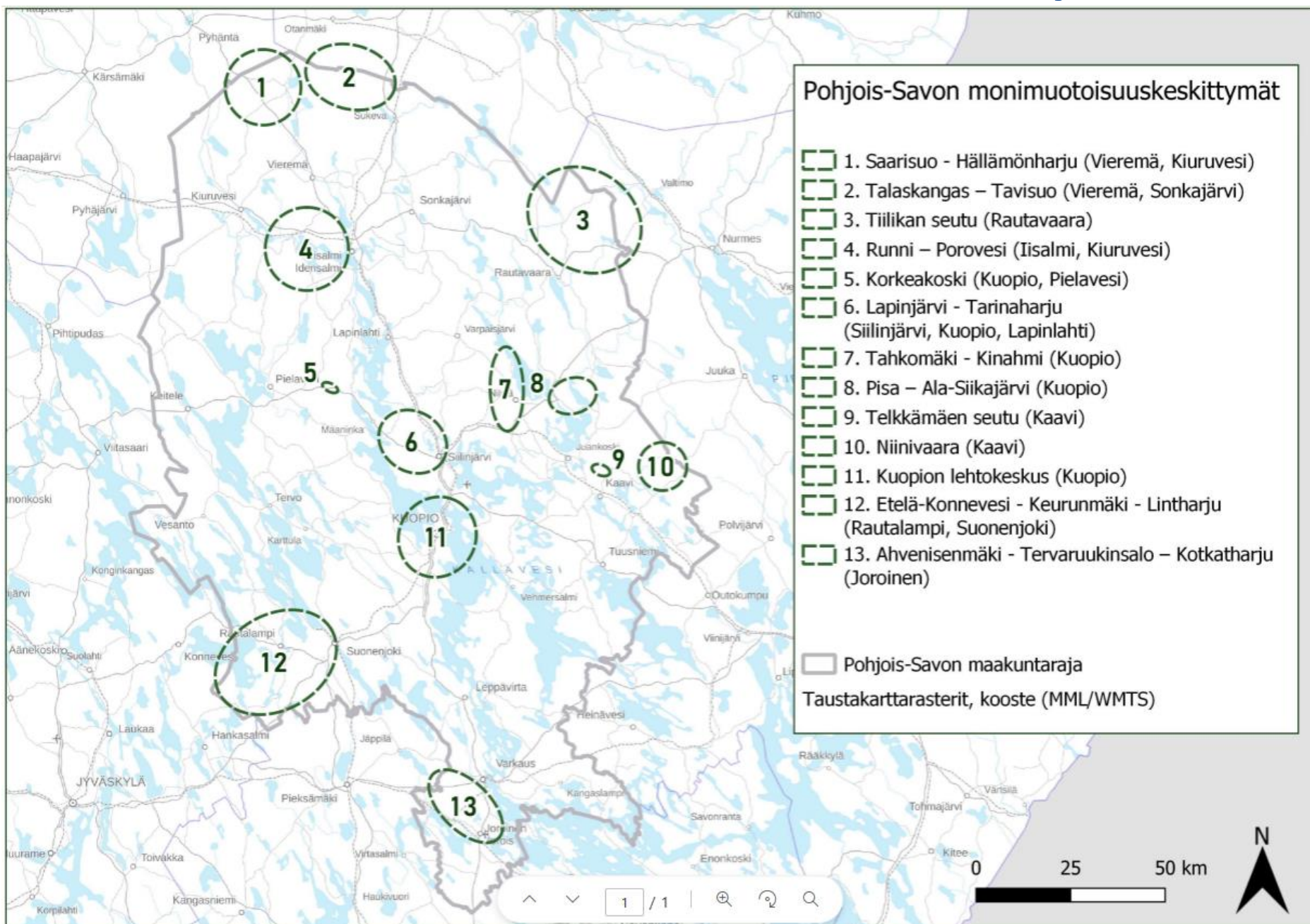

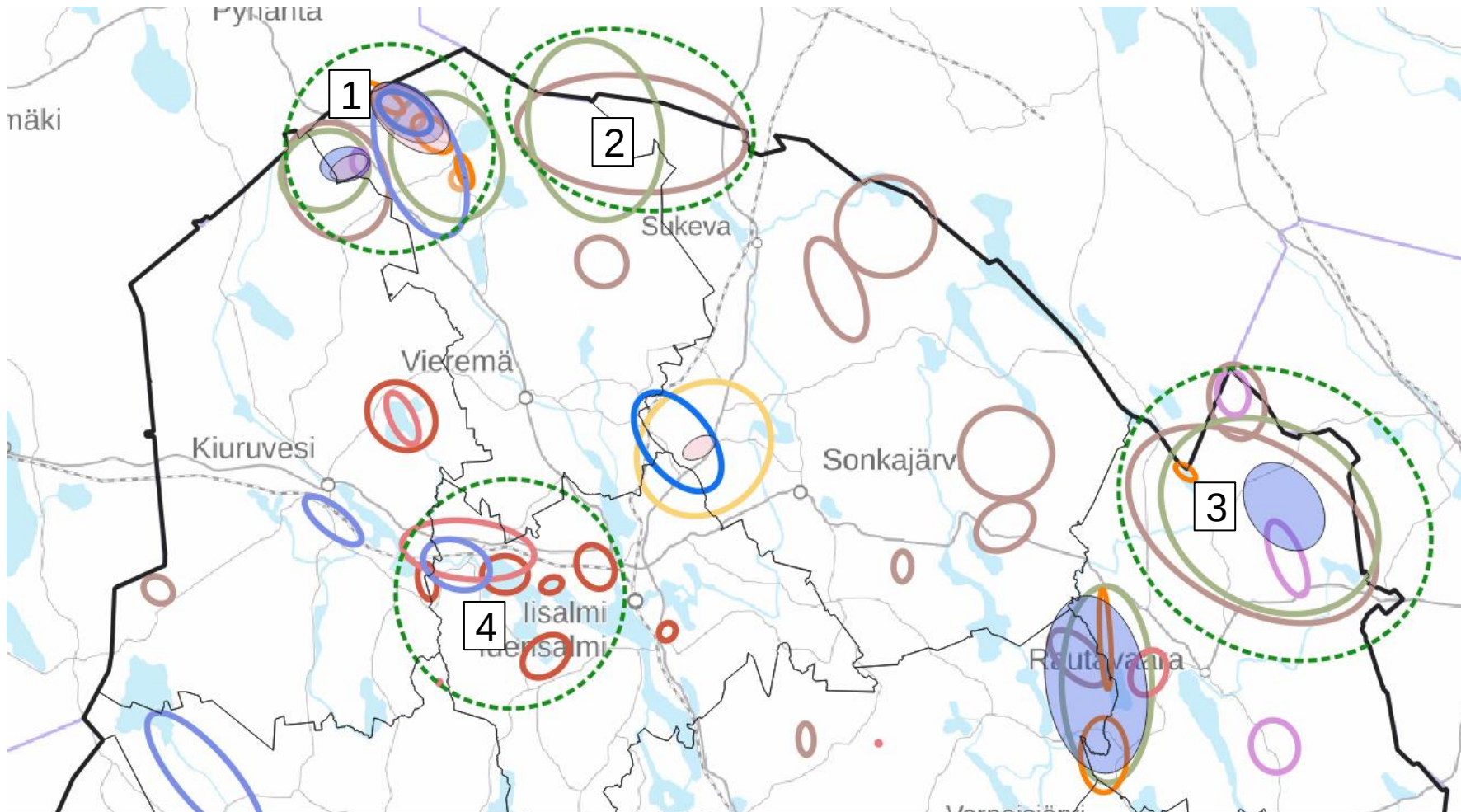
**Vasemmalla
harjut ja
metsälaki-
kohteet**

**Oikealla
kooste
kaikista
aineistoista
tunnistetuista
alueista**

Aineistoista tunnistetut monimuotoisuuskeskittymät

Monimuotoisuuskeskittymiä 1/3

3. Tiilikan seutu

Ytimenä kansallispuisto, laaja ojittamattomien soiden verkosto, arvokkaita metsiä, erämaiden lajistoa.

1. Saarisuo-Hällämönharju

Monipuolinen suo-, harju-, ja metsäluontokokonaisuus. Suuria lajistoarvoja. Luvejoki ja Rotimojoki. Kytkeytyy maakuntarajan yli.

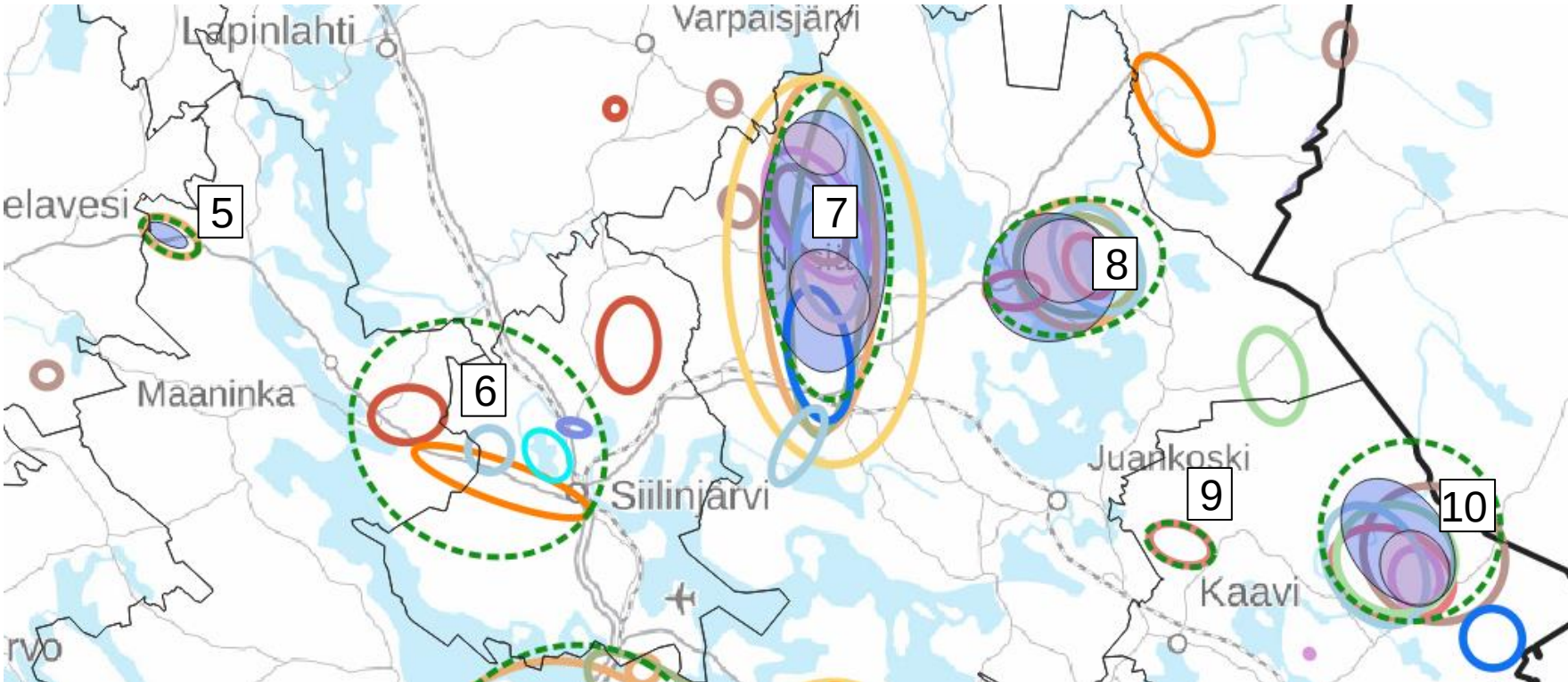
2. Talaskangas-Tavisuo

Laaja vanhan metsän ja ojittamattomien soiden kokonaisuus. Kytkeytyy maakuntarajan yli.

4. Runni – Porovesi

Arvokas lintuvesikokonaisuus, jota täydentävät perinnebiotoopit ja jokiluonto

Monimuotoisuuskeskittymiä 2/3

5. Korkeakoski: Pieni lehtokohde, jossa suuret lajistoarvot

6. Lapinjärvi - Tarinaharju: Arvokas lintuvesikohde, merkittäviä vesistöarvoja ja harjuluontoa

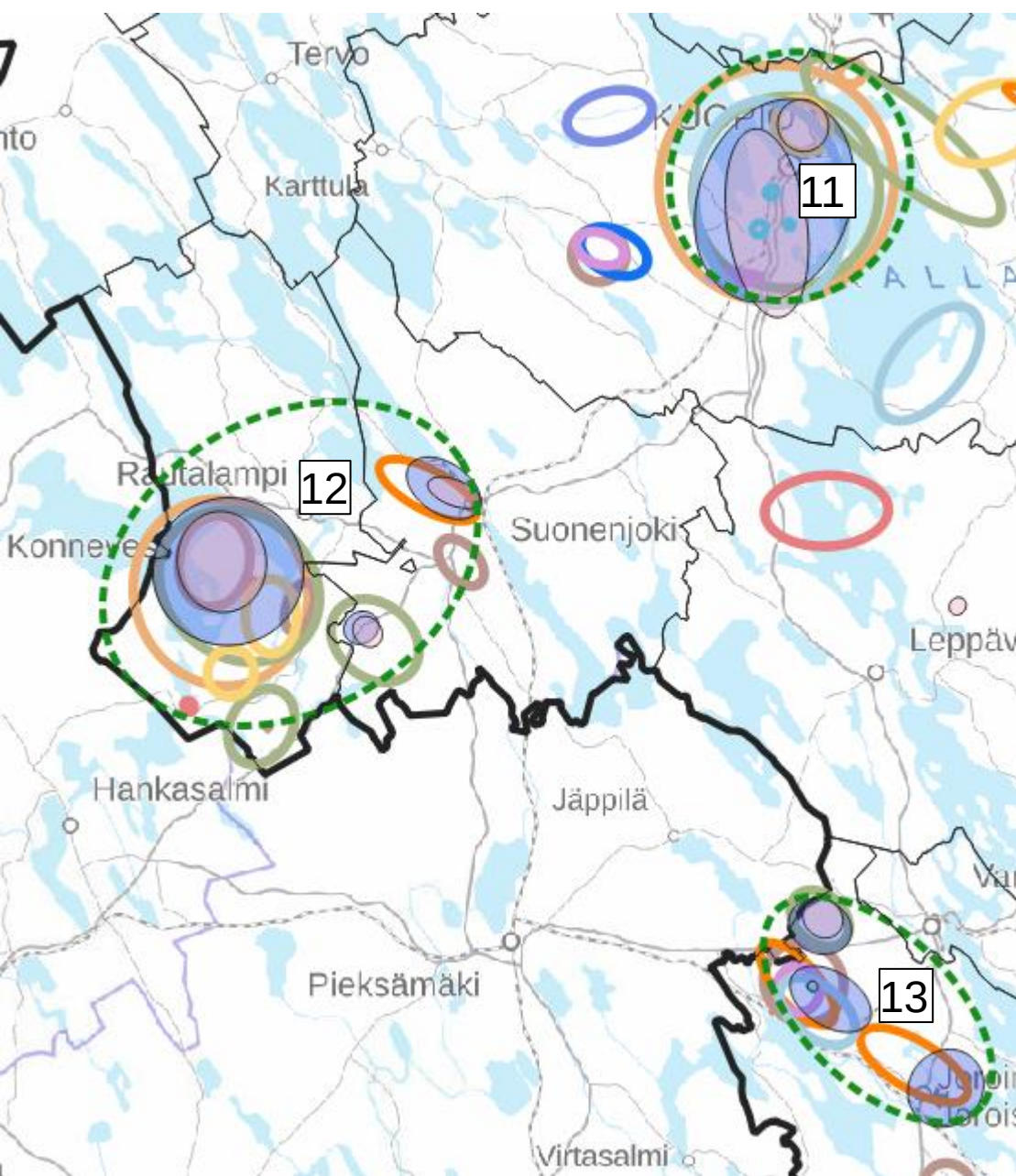
7. Tahkomäki - Kinahmi: Keskittymä, jossa kohtaavat hyvin monipuolisesti eri luontoarvot. Lajisto, lehtoluonto ja lettoluonto poikkeuksellisen arvokasta.

8. Pisa - Ala-Siikajärvi: Monipuolinen lehto- ja metsäluonnon alue. Valtakunnallisesti merkittävä kohde kalkkikivestä riippuvaiselle lajistolle. Valtakunnallisesti arvokas perinnebiotooppikohde. Suuria lajistoarvoja.

9. Telkkämäen seutu: Valtakunnallisesti arvokas perinnebiotooppikohde

10. Niinivaara: Ytimenä serpentiinialue, ja sen valtakunnallisesti arvokas lajisto. Alueeseen liittyy myös mm. suoarvoja. Valtakunnallisesti arvokas perinnebiotooppikohde.

Monimuotoisuuskeskittymiä 3/3

11. Kuopion lehtokeskus: Valtakunnallisesti arvokas lehtoluonnon keskittymä. Lajistoltaan erittäin arvokas. Huomattavia metsäarvoja.

12. Etelä-Konnevesi- Keurunmäki – Lintharju: Ytiminä ovat Etelä-Konneveden kansallispuisto, Lintharjun harjualue ja Keurunmäen vanhojen metsien alue. Erittäin merkittävä metsäluonnon keskittymä, jossa haavan lajisto korostuu. Luontoarvot monipuoliset. Kytkeytyy maakuntarajan yli.

13. Ahvenisenmäki –Tervaruukinsalo-Kotkatharju: Tervaruukinsalo on suoluonnoltaan ja –lajistoltaan valtakunnallisen tason kohde. Ahvenisenmäki on lajistoltaan poikkeuksellinen vanhojen metsien keskittymä, joka jatkuu maakuntarajan yli. Huomattava harjukohde.

PRIODIVERSITY

Hanke on saanut osarahoitusta Euroopan unionin LIFE -ohjelmasta. Aineiston sisältö heijastelee sen tekijöiden näkemyksiä, eikä Euroopan unioni tai CINEA ole vastuussa aineiston sisältämien tietojen käytöstä.

